

Stichting Stedenband Groningen-Moermansk

Bezoekadres: (op wo-mi, do en vrij, op afspraak)

Harm Buitenplein 1, 9723 ZR Groningen

T: +31 (0)50 367 6168

I: www.groningenmoermansk.nl E: stedenband@groningen.nl

IBAN: NL 29 INGB 0002 8399 49 KvK: 41011866

Winnaar Rusprix 2018

Activiteitenplan 2021 Stedenband Groningen-Moermansk

In 2019 bestond de Stedenband Groningen-Moermansk 30 jaar. In het kader daarvan heeft een delegatie uit Groningen in het voorjaar van 2019 Moermansk bezocht, gevolgd door een tegenbezoek van Moermansk naar Groningen in november 2019. Mede dankzij de inspanningen van wethouder Inge Jongman zijn de banden met de autoriteiten van Moermansk opnieuw sterker geworden.

Ook na het jubileum heeft de stedenband vol ingezet op de people-to-peoplecontacten met Moermansk, en er stonden meerdere uitwisselingen op het programma. Helaas gooide de coronapandemie in maart 2020 roet in het eten. Reizen konden vanaf dat moment niet meer worden uitgevoerd. Hoewel in september 2020 de tweede golf ook Groningen heeft bereikt, laat de stedenband zich hier niet door weerhouden. Ook – of juist – in een pandemie zijn people-to-peoplecontacten onmisbaar, ook niet-fysieke.

Vanwege de corona-uitbraak is de uitvoering van een aantal projecten doorgeschoven naar 2021; voor de volledigheid worden ze in dit overzicht wel vermeld.

Activiteiten voor 2020, doorgetrokken naar 2021

De stedenband is in mei 2019 gevraagd om de regering te adviseren in haar antwoord aan de Tweede Kamer over de Ruslandstrategie voor de komende jaren. Als resultaat wordt de stedenband genoemd in de Ruslandbrief aan de Tweede Kamer in het kader van de people-to-peoplecontacten. Mogelijk kan dit positief uitpakken voor de activiteiten in het kader van cultuur en onderwijs, met name de scholierenuitwisselingen en mogelijk nieuwe projecten. De brief is nog niet in de Tweede Kamer behandeld.

In april 2020 zouden er weer leerlingen van het **Willem Lodewijk Gymnasium** naar het Gymnasium in Severomorsk gaan. Dit ging vanwege corona niet door, maar zo gauw het weer kan zullen ze vertrekken. Dit is een erg succesvol project voor beide scholen, waarbij vele leerlingen betrokken zijn. Severomorsk, dat net ten noorden van Moermansk ligt, blijft een bijzonder aspect van deze stedenband. De stad ligt in een – ook voor Russen – verboden militaire zone. Het is de thuishaven van de Russische Noordelijke Vloot. Dankzij een aanvullende sponsoring van Gasterra kon het project nog steeds financieel doorgaan. De afbouw van activiteiten van Gasterra in Groningen dwingt ons te gaan zoeken naar financiële steun elders.

De leerlingen van het **Praedinius Gymnasium** hadden in 2020 vooral via internet contact met hun partnerschool Gymnasium 1 uit Moermansk. Men streeft nu naar het uitvoeren van een moderne opera met veel improvisatie om de creativiteit van de leerlingen uit beide steden zo veel mogelijk te stimuleren. Door het grote aantal deelnemers is deze activiteit een kostbare aangelegenheid. Er zijn toezeggingen voor subsidie maar of dit voldoende is, is de vraag. Maar wie weet hoort een bezoek uit Moermansk tot de mogelijkheden in 2021. Er is regelmatig overleg tussen de beide scholen en culturele instituties in Groningen en Moermansk.

Het **kinderziekenhuisproject (UMCG)** van prof. dr. Sauer is ook in 2020 doorgegaan. In februari 2020 gingen twee artsen – nog net voor corona – voor onderzoek naar vitamine D naar Moermansk. Is er veel verschil tussen Groningen en Moermansk op dit gebied? Men zou verwachten dat het vitamine D-tekort in Moermansk groter is vanwege de lange donkere winter. De artsen merkten dat de scholing in Moermansk ieder jaar beter wordt. Het wederzijds vertrouwen neemt toe, waardoor deze uitwisseling steeds effectiever wordt en ook in 2021 een vervolg zal krijgen.

De stichting **Nadjezda** (opgezet in Moermansk door ouders van meervoudig gehandicapte kinderen; ‘nadjezda’ betekent ‘hoop’ in het Russisch) wil graag contact blijven houden met Groningen om op de hoogte te blijven van de nieuwste ontwikkelingen. Vooral de omgang met en opvang van meervoudig gehandicapten na hun 18de levensjaar hebben hun belangstelling. De subsidie van Paul Logchies, de initiatiefnemer van het windmolenpark in Moermansk, en de vele giften van 2019 maken het makkelijker om deze activiteiten te intensiveren. Ondertussen wordt het contact onderhouden en worden handenarbeidpakketten opgestuurd, in de hoop dat de daarmee tijdens de dagbesteding gemaakte producten ook voor een inkomensstroom kunnen gaan zorgen.

Handelscontacten blijven onzeker en moeilijk met een land als Rusland. Toch zijn er mogelijkheden. Het Nederlands Consulaat-Generaal in St. Petersburg heeft daar een goed overzicht van. En waar mogelijk kunnen Nederlandse bedrijven profiteren van de contacten die dankzij de stedenband mogelijk zijn.

In oktober 2020 gaat de **coördinator Rudy Kapsenberg** met pensioen. Een publiekelijke en feestelijke onderstreping van dit afscheid is ten gevolge van de coronamaatregelen nu onmogelijk. Opvolger is vanaf 10 oktober mv. **Lilian Eefting**. Zij is in het verleden vele jaren betrokken geweest bij de stedenband als bestuurssecretaris.

Activiteiten voor 2021

De **bezuinigingen in 2021** zullen het werk van de stedenband sterk bemoeilijken, versterkt door het wegvallen van stabiele sponsors. De vraag is wat dit betekent voor de toekomst en continuïteit van de stedenband(en). Wij blijven van mening dat een inhoudsvolle relatie en uitwisseling (met name tussen jongeren) kunnen leiden tot meer wederzijds begrip en een doeltreffend middel zijn om vooroordelen en geframede beelden te bestrijden.

Of een uitwisseling tussen de **gemeentebesturen** van Moermansk en Groningen in 2021 misschien weer een vervolg kan krijgen is op dit moment niet te voorspellen. De huidige Nederlandse ambassadeur heeft wegens ziekte zijn taken moeten neerleggen, maar de nieuwe ambassadeur zal naar verwachting zeker een bezoek aan Moermansk brengen. Dat zou een goede gelegenheid voor burgemeester Koen Schuiling kunnen zijn om ook voor het eerst kennis te maken met zijn collega in Moermansk.

De gemeente Moermansk stelt jaarlijks een **internationaal activiteitenplan** op met als doel internationale samenwerking op diverse gebieden te stimuleren. Moermansk is internationaal erg actief en onderhoudt stedenbanden met steden in o.a. Finland, Zweden, Noorwegen, Verenigde Staten, China, Duitsland, Frankrijk – en Nederland niet te vergeten. Op het activiteitenplan voor 2021 staan enkele projecten die voor Groningen interessant kunnen zijn: het internationale sportfestival Gulfstream, ‘Reading without borders’ (een project om kinderen tot 14 jaar meer aan het lezen te krijgen), een plan voor milieu-educatie voor de jeugd, handelscontacten, etc. De stedenband is in september 2020 begonnen met het verkennen van de mogelijkheden om nieuwe projecten op te zetten.

Cultuur zal weer een belangrijkere plek innemen bij de stedenband. De Nederlandse overheid stelt subsidie beschikbaar voor **culturele contacten** met Rusland. Hopelijk kan daar ook de stedenband van

profiteren zoals een uitwisseling tussen fotografiestudenten, de ontwikkeling van een nieuwe opera van het Praedinius samen met jongerenorganisaties in Moermansk, het maken van films met de stedenband als thema. Ook zijn er plannen rondom lichtarchitectuur en het behoud van gemeenschappelijk cultureel erfgoed.

Onze eigen Willem Barentsz leeft in Moermansk nog volop. De zee en de regio in Noordwest-Europa zijn naar hem vernoemd. Begrijpelijk dat er daar belangstelling is om meer te weten te komen over deze bijzondere ontdekkingsreiziger. Naar wij informeel hebben vernomen bestaan er plannen om de tocht naar Nova Zembla (en Moermansk) in 2024 te herhalen met een prachtig gerestaureerd historisch vaartuig.

In 2018 is de RUG begonnen om de relatie met de Arctische Universiteit van Moermansk weer nieuw leven in te blazen. In 2021 zal dit verder uitgewerkt worden. Het lijkt een moeizaam proces waar al vele jaren aan getrokken is, maar dat toch steeds weer onze aandacht verdient. Zeker in deze tijden van klimaatdiscussie. De verandering in klimaat is in de Arctische gebieden extremer.

Tot slot

Onze kernopdracht ligt in het tot stand brengen en onderhouden van contacten met mensen en organisaties in Moermansk, ook met mensen binnen organisaties die in het huidige Rusland zwaar onder druk staan. Wij initiëren en ondersteunen projecten opgezet door burgers en scholen en laten waar mogelijk anderen 'meeliften' met onze contacten. In Moermansk hebben we ook een (parttime) coördinator, essentieel om invulling te geven aan het people-to-peoplecontact op afstand.

We onderhouden nauw contact met de gemeente Groningen en het consulaat-generaal in St. Petersburg.

Groningen, september 2020